

TÜRKİYE KENTSEL MORFOLOJİ ARAŞTIRMA AĞI
III. KENTSEL MORFOLOJİ SEMPOZYUMU BİLDİRİLER KİTABI

KENT MORFOLOJİLERİ

KENTSEL FORM ARAŞTIRMALARINDA ÇOK BOYUTLU YAKLAŞIMLAR

derleyenler
F. Cânâ Bilsel
Olgu Çalışkan

TÜRKİYE KENTSEL MORFOLOJİ ARAŞTIRMA AĞI

III. KENTSEL MORFOLOJİ

SEMPOZYUMU

BİLDİRİLER KİTABI

derleyenler
F. Cânâ Bilsel, Olgü Çalışkan

İÇİNDEKİLER	v
SUNUŞ	xi
F. Cânâ Bilsel, Olgu Çalışkan	
DAVETLİ BİLDİRİLER	1
Çeper Kuşak Olgusunun İstanbul'un Tarihsel-Coğrafyası Üzerinden Değerlendirilmesi	
Ayşe Sema Kubat	3
Kentsel Morfolojinin Kapsamını Genişletmek	
<i>Extending the Scope of Urban Morphology</i>	
Peter J. Larkham	19
Süreç Temelli Mimari Tasarım: Madde / Malzeme / Tasarım / Yapım	
<i>Process Based Architectural Project: Matter / Material / Design / Construction</i>	
Giuseppe Strappa	59
Değişen Planlama Anlayışının Kentin Biçimine Etkisi: Türkiye Üzerine Morfolojik Bir Değerlendirme	
Tolga Ünlü	101
KENTSEL MORFOLOJİDE KURAMSAL YAKLAŞIMLAR VE TİPO-MORFOLOJİK ÇÖZÜMLEME	125
İtalyan Tipo-morfoloji Ekolünde Tip ve Tipoloji Kavramları	
Neris Parlak Temizel, F. Cânâ Bilsel	127
Plan Game: Post-modern Mimarlık Kuram ve Eğitiminde Alternatif Bir Kentsel Form Arayışı Örneği	
Cansu Türk, Esin Kömez Dağlıoğlu	143
Tipomorfolojik Analiz: Tarlabası'nda Sosyal İlişkilerin Mekânsal Boyutu	
Gizem Kepenek.....	157
KENT TARİHİ ARAŞTIRMALARINDA MORFOLOJİK ÇÖZÜMLEME	179
Var Olmak ya da Yok Olmak: Anadolu Bizans Kentlerinde Dönüşüm Süreci	
Arif Mısırlı, H. Burcu Özgüven.....	181
19. Yüzyıl Liman Kenti İzmir'in Morfolojik Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme	
Nil Nadire Gelişkan	197
Erken Dönem Osmanlı Kırsal Yerleşim Örneklerinden Cumalıkızık Üzerine Morfolojik Bir Okuma	
R. Tuğba Kızılkuşak, Neriman Şahin Güçhan	209

Kent Dokusunda Tarihin İzlerini Aramak: Bir Osmanlı Kenti Olarak Kars Simay Cansu Ekici, Neriman Şahin Güçhan	231
Tatvan Kentinin Tarihsel Süreçte Morfolojik Değişimi Berçem Cemre Yetişkin, Kudret Şeyma Yıldız, Mehmet Topçu	253
Tarihi Bir Caddenin Morfolojik Değişimini Gazete Haberleri Üzerinden Değerlendirmek: Adana Abidinpaşa Caddesi Örneği Beliz Büşra Şahin, Fazilet Duygu Saban	275
TARİHİ KIRSAL PEYZAJ VE KENTSEL YERLEŞİMLERDE MORFOLOJİ ARAŞTIRMALARI ..	295
Kaya Oyma Geleneğinin İzinden Kırsal Morfolojiyi Anlamak, Kayseri Koramaz Vadisi Örneği Bahar Elagöz Timur, Özlem Kevseroğlu	297
Hafıza Peyzajlarının Kültürel Haritalamalarının Morfolojik Olarak Karşılaştırılması: Kayseri Derevenk, Gesi ve Koramaz Vadi Köyleri Örneği Özlem Kevseroğlu, Hatice Ayataç, Nilüfer Baturayoğlu Yöney	315
Tarihi Dokuda Uyum-Uyumsuzluk: Amasya Yalıboyu Evleri Üzerine Morfolojik Bir Değerlendirme Gökhan Okumuş, Neriman Şahin Güçhan.....	331
Kent Monografisi Çalışmalarında Yöntem ve Materyal Kullanımı Üzerine Bir İnceleme: Adana İli, Yüreğir İlçesi Örneği Burcu Yıldız, Fazilet Duygu Saban	355
TARİHİ KENTTE ÇEPER KUŞAK VE ALT MERKEZLERİN OLUŞUMU.....	377
Tarihi Yarımada İç Çeper Kuşak Alanlarının İncelenmesi: Konstantin Surları Ayşe Sema Kubat, Tolga Ünlü, Özge Kuru	379
Morfolojik Bölgeler ve Çeper Kuşak Alanları Üzerinden Bir Okuma: İstanbul Yedikule Örneği Gizem Cihanlı, Ezgi Küçük Çalışkan, Ayşe Sema Kubat.....	395
Tarihsel Süreçte Çeper Kuşak Alanlarının Analizi: Taksim-Pera Örneği Burcu Soygüzeloğlu, Ayşe Sema Kubat	419
KENTSEL BİÇİMLENME VE MEKÂN ÇÖZÜMLEMELERİ	437
Bir Cumhuriyet Başkentinin Değişen Morfolojik Yapısı: Ankara Örneği Melike Boz Günay, Ayşe Sema Kubat	439

Sosyo-Mekânsal Parametre Olarak Kentsel Omurgalar Hüseyin Küçüköglü, Esin Özlem Aktuğlu Aktan	473
İran’da Tarihi Şehir Merkezlerinde İki Meydan: Semnan ve Hamadan Üzerine Kentsel Morfoloji ve Mekân Dizilimi Yöntemleriyle Karşılaştırmalı Bir İnceleme Meysam Soleimani, F. Cânâ Bilsel	493
Kent Formunu Anlamak: Mekânsal Tasarım Ağ Analizi (sDNA) Yöntemi ile İstanbul ve Ankara Merkezi İş Alanlarında Yol Ağı ve Yürünebilirlik İncelemesi Esra Baytekin, Burcu H. Özüduru	511
KENT FORMU, İMGESİ VE DENEYİM	535
İstanbul’da Yüksek Yapı İmgesi ve Kent Makro-formunun Dönüşümü Tuba Sarı	537
Kent Gezgini Deneyimi: Kent Dokusunun İçsel Hareket ile Algısı [Alternatif Kavram Çerçevesi] Ecem Kutlay, Selen Karadoğan	557
Sokağa Eleştirel Bir Bakış: Müphem Hikayelerin Haritalanması Abdullah Eren Demirel, Aybüke Tufan	569
Kentsel Dokuda Kamusal Sanat Olarak Mural: Yeldeğirmeni İstanbul Örneği Cansu Demir, Olgu Çalışkan	585
KENTSEL BİÇİMLENME VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	607
Kentsel Morfoloji Yaklaşımlarında Alternatif Ufuk: Kentsel ve Mimari Tasarım Stratejisi Olarak İklim-Dirençli Su Yerleşmeleri Ahu Gürler Akdeniz	609
Doğrultulu Günışığı Bağlamında Yapı Adasında Morfolojik Değerlendirme: Şirinevler Mahallesi Murat Berk Evren	631
Covid-19 Salgınının Yayılma Eğilimleri ve Kent Morfolojisi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Bursa Örneği Cansu Güller, Çiğdem Varol	649
Tipo-morfolojik Dönüşüm ve Kullanıcı Tercihleri Üzerinden COVID-19 Sonrası Alışveriş Merkezi Tasarımına İlişkin bir Değerlendirme: Bulvar AVM Örneği, Samsun İlayda Nur Güngör, Duygu Gökce	665

KENTSEL MORFOLOJİ VE KENTSEL TASARIM YÖNTEM VE YAKLAŞIMLARI 689

Eleştirel Bölgeselcilik Temelinde ‘Üretken Tipomorfoloji’:

Uçhisar, Nevşehir Örneğinde Bir Yöntem Denemesi

Zeynep E. Yelken Kar, Olgu Çalışkan 691

**Mekân Organizasyonunda Üretken Tasarım Üzerine Parametrik
Bir Yöntem Önerisi**

Merve Özen, Eren Kürkçüoğlu 709

**YEREL YÖNETİMLER, PLANLAMA POLİTİKALARI VE
KENTSEL BİÇİMLENME ETKİLEŞİMİ 727**

**Çok-Boyutlu Sistem Çerçevesi: Bütünleşik ve Sürdürülebilir
Kentsel Süreçlerin Planlaması ve Yönetiminde Kentsel Morfoloji
Yaklaşımlarının Etkileşimi**

Ebru Gürler 729

**Tarihi Dokuların Değişiminde Yerel Yönetimin Rolü:
Ulucanlar / Ankara Örneği**

Elif Miray Kısaer, Neriman Şahin Güçhan 749

**Yavaş Şehir Hareketinin Kent Biçimine Etkisi Bağlamında İncelenmesi:
Taraklı Örneği**

Eda Yalçınkaya, Esin Özlem Aktuğlu Aktan 761

**Seferihisar’ın Sakin Şehir Unvanını Almasının Morfolojik Yapısına
Etkisinin İncelenmesi**

Gizem Dural, Emine Köseoğlu 777

KENTSEL DOKUNUN MORFOLOJİK DÖNÜŞÜMÜ 795

Konut Dokularının Tarihsel Süreçte Morfolojik değişimi: Akşehir Örneği

Murat Ferit Altun, Mehmet Topçu 797

**Adana’da Konut Alanlarının Döngüsel Gelişimi:
Oluşum, Birikim ve Dönüşüm Dönemleri**

Can Durmuşoğlu, Tolga Ünlü 811

**Kentsel Dönüşüm Alanlarının Morfolojik Boyutta İncelenmesi:
Kemaliye Mahallesi Kentsel Dönüşüm Örneği**

Serpil Kutlu, Ayşegül Tanrıverdi Kaya 837

Kentsel Mekânın Değişimi: Ayazağa Mahallesi Örneği

Emine Ecem Kırtaş, Banu Tomruk 857

KENTSEL MORFOLOJİDE YÖNTEMLER: MEKÂN DİZİMİ ÇÖZÜMLEMELERİ 877

**Kent Morfolojisinin Kent Akustiğine Etkilerinin Mekân Dizimi Yöntemi
Kapsamında İncelenmesi: Eskişehir Kent Merkezi Örneği**
Özlem Gök Tokgöz, Mehmet İnceoğlu.....879

**Kentsel Mekânın Değişim Sürecini “Hareket” Kavramı Çerçevesinde
İncelemeye Yönelik Bir Yöntem Önerisi**
Mete Korhan Özkök, Zekiye Yenen.....891

KENTSEL MORFOLOJİDE YÖNTEMLER: KENTSEL MORFOLOJİDE FRAKTAL ÇÖZÜMLEME 915

İzmir Bölge Morfolojisinin Fraktal Analiz Yöntemiyle İrdelenmesi
Sıla Özdemir, Emine Yetişkul.....917

**Kent Morfolojisinde Kentsel Doku Değişiminin Fraktal Analiz Yöntemi
Kullanılarak Değerlendirilmesi: Konya Örneği**
Beyza Köprülü, Mehmet Topçu.....931

**Kentsel Yayılma ve Gayrimenkul Piyasası İlişkilerinin Analizi:
Ankara İli Bağlıca, Alacaatlı ve Dodurga Mahalleleri Örneği**
Parla Güneş, Harun Tanrıvermiş, Yeşim Tanrıvermiş.....965

KAMUSAL ALANLARIN BİÇİMLENMESİ VE TASARIM SORUNSALLARI..... 987

**Kamusal Alanın Dönüşümü Üzerine Morfolojik Bir Bakış:
Bursa Cumhuriyet Alanı- Atatürk Heykeli Örneği**
Gürkan Okumuş, Özgür Ediz.....989

**Kentsel Morfolojinin Oluşmasında Gar Yapıları;
Almanya (Berlin, Hamburg) – Türkiye (Ankara, Mersin)
Örneklerinin Karşılaştırılması**
Mehmet Nazım Özer.....1019

KENTLERDE ÇEPER KUŞAK ÇÖZÜMLEMESİ..... 1041

**Kentsel Kuşak Alanı Olarak Sümerbank İşçi ve
Memur Evlerinin İncelenmesi**
Bahadır Kocadağ, Şevket Türктаş, Mehmet Topçu 1043

Üsküdar‘ın Çeper Kuşak Gelişim Süreci
Ebru Çakmak, Burak Belli, Ayşe Sema Kubat.....1059

**İstanbul Sanayi Alanları Dönüşümlerinin
Çeper Kuşak Analizi ile İzlenmesi**
Ezgi Küçük Çalışkan, Ayşe Sema Kubat 1081

KENT ÇEPPERLERİNDE YENİ GELİŞME ALANLARININ BİÇİMLENMESİ SORUNSAĞI..... 1097

Kent Çeperinin Dönüşümü ve Kentsel Morfolojik Özellikleri:

Menemen-Seyrek Mahallesi Örneği

Yeşim Koçdemir, E. İpek Özbek.....1099

Kent Çeperi Örneği Olarak Antalya Döşemealtı'nın

Tipo-morfolojik Analizi ve Bütünleşik Bir Ulaşım Ağı Önerisi Araştırması

Nilay Nida Can 1117

KONUT ALANLARININ MORFOLOJİK ÇÖZÜMLEMESİ 1135

Bir Tipo-Morfolojik Okuma Aracı Olarak Atlas:

Batı Ankara'nın Konut Tipleri Atlası İçin Bir Deneme

Neris Parlak Temizel, Olgü Çalışkan, Aydan Balamir, Kadri Atabař 1137

Bir Batıkent Okuması: Haritalarla Yer ve Mekân

Ece Küreli Gülpınar, Aydan Balamir 1153

Büyükkent Saçaklarında Morfolojik Gelişim Süreçlerine Bir Örneđ:

Göktürk Mahallesi

Murat Berk Evren 1177

KENT FORMU VE PEYZAJI..... 1197

Kaybolan Ankara Derelerinin Peyzaj Altyapısı Olarak

Günyüzüne Çıkarılması

Özge İdali Özden 1199

KENTSEL MORFOLOJİDE PEDAGOJİK ÇEŞİTLİLİK 1235

Mimarlık ve Kent Planlama Eğitiminde Kentsel Morfoloji

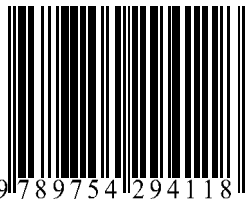
Sebnem Hořkara, Nevter Zafer Cömert, Özge Selen Koç.....1237

Kentsel Morfolojinin Şehir Planlama Eğitimi İçin

Sunduđu Olanaklar Üzerine

Yener Bař 1255

9 789754 294118

ODTÜ Mimarlık Fakültesi 2022/ METU Faculty of Architecture 2022